

Breznjev Kádárral egy könyvborítón

L. SIMON LÁSZLÓ | ÍRÓ, MINISZTERI BIZTOS, A MAGYAR
NEMZETI MÚZEUM FŐIGAZGATÓJA

A 2021-es Vadászati és természeti világiállításra izgalmas fotóalbum jelenik meg az ötven évvel ezelőtti világiállításról. „A természet védelme önmagunk védelme” – így hangzott az 1971-es rendezvény mottója. A szervezők célja az volt, hogy a bemutatott témákon keresztül megjelenjen az ember és a természet kapcsolata. Egyfajta magvetésnek szánták a kiállítás alap gondolatát: „Nincs vadászat, horgászat vagy más hasonló szabadégi sport önmagában önmagáért, hanem csak a természet keretében és a természet, a fogyatkozó víz, a kevesebb levegő, a pusztuló állatvilág ésszerű megóvásáért.”

A világiállítás kedvező visszhangra talált a vasfüggöny mindkét oldalán. Az egy hónapig nyitva tartó eseményen négy kontinens ötvenkét állama vett részt, harmincöt ország nemzeti bemutatót is rendezett. A kiállítást nagy figyelem kísérte, mintegy kétszáz ezer külföldi és több mint kétfélmillió hazai érdeklődő tekintette meg. Patrick Hemingway, a Nobel-díjas író fia, aki Tanzániában igyekezett megvetni a korszak vadgazdálkodás alapjait, így foglalta össze tapasztalatait: „A világiállítás még jobban megerősített abban a meggyőződésemben, hogy a vadászat a legfontosabb vadvédő. Sokan beszélnek természetvédelemről, de tapasztalataim szerint a vadászok azok, akik a legtöbbet teszik a természeti értékek megőrzéséért.”

A rendezvény sikeréhez hozzátartozott az is, hogy a szovjet blokk elzártaságából kicsit ki tudott kacsintani a magyar szocializmus több lelkesen építő kommunista vezetése. Azzal, hogy a „baráti” szocialista országok első számú vezetőin túl jelentős nyugati és harmadik országbeli vendégek is ellátogattak hazánkba, úgy tűnhetett, a keleti blokk legvidámabb barakkja nem is olyan kemény diktatúra, s a Kádár János vezette állampárt emberarcú rendszere nem is olyan éhgyomros, mint amilyen a valóságban volt. A kiállítás sikerét még a rendszer kérelhetetlen ellenségei is üldöztették, köztük a régi világ vadászai is elismerték, hogy ez az

**„Nincs vadászat,
horgászat vagy
más hasonló
szabadégi sport
önmagában
önmagáért”**

ősi, kultúrateremtő életforma széles körű elfogadottsággal bírt. A szocialista blokk politikusi ugyanúgy vadásztak, mint nyugati kollégáik, s a vadászat a közembernek sem volt elérhetetlen szórakozás, még ha nem láttak is olyan terítéket, mint a hazánkba szívesen ellátogató nyugati és távol-keleti uralkodók. Napjainkban Nyugat-Európa vezető politikusi vagy nem vadász, vagy megválasztásuk esetén lemondanak e szenvedélyükről, megtagadva a vadászat

azon természetiegyensúly-fenntartó funkcióját, amelyet mind az 1971-es, mind a 2021-es budapesti világiállítás szervezői jogosan emeltek ki. A vadászok és erdészek által sötétzöldnek nevezett, íróasztalok mellett és városi szalonokban megálmodott „természetvédelem” pedig éppen azzal nem számol, ami az embernek az ösközöség kialakulása óta az egyik legfőbb szerepe: társragadozóként a természet és a csúsléklénc egyensúlyának fenntartása.

Távol áll tőlem bármiféle nosztalgizálás a szocializmus éveit iránt, ám már csak kultúrtörténeti okok miatt is fontos volt egy emlékalbum elkészítése. Három forrást használtam fel. Egy ismeretlen fotográfus vagy szerkesztő egy példányban fellelt, de rendkívül érdekes és értékes albuma adja a tartalom gerincét, ezt egészítik ki a MTI anyagából kiválasztott, valamint amatőr felvételek. Jellemző módon – meglátva a kötet címlapján a vidám Breznjevet és Kádárt – azonnal lecsapott rám a baloldali sajtó néhány verőlegénye. Mindenképpen párhuzamot akartak keresni az akkori és a mostani rendszer között, az akkori és a jelenlegi politikai elit között. A diktatúra farkasával riogatók azonban pontosan tudják, éppen az cáfolja a sugalmazásaikat és a védjajukat, hogy szabadon kiáltathatják őket a világba. Istenem, de jó lett volna látni ezt a bátorságot, valamint a szólás- és sajtószabadságnak az ilyen harcias védelmét a szocializmus éveiben! De akkor azok, akik ma farkast kiáltanak, éppen a farkasoknak dolgoztak.